

Voortgangsnote

Vergadering: Forum Standaardisatie woensdag 4 december 2024
Agendapunt: 5
Documentnummer: FS-20241204.5
Aan: Forum Standaardisatie
Van: Bureau Forum Standaardisatie
Bijlagen: n.v.t.
Rechten: [CC0 publieke domeinverklaring](#)

Samenvatting

Ter kennisname

- A. Internationaal
- B. Forum Standaardisatie en Cloud
- C. Identity Management
- D. Partnerschap PublicSpaces
- E. Communicatie
- F. Mogelijke onderwerpen en presentaties voor volgende overleggen
- G. Overzicht columns en podcasts Larissa Zegveld in iBestuur

Ter kennisname

Ad A. Internationaal

[Geen bijlage]

De volgende bijeenkomst van het [High Level Forum \(HLF\) on European Standardisation \(DG GROW\)](#) vindt plaats op 29 januari 2025 in Brussel. Ondanks dat er officieel nog geen nieuwe voorzitter na het plotselinge vertrek van Thierry Breton is gekozen is de verwachting dat het HLF blijft bestaan. Mede door de positieve waardering door de Europese lidstaten. Een van de uitgelichte onderwerpen van de Werkgroep 'Education on standardisation' is het zgn. studenten certificaat. Deze wordt onder de coördinatie van CEN|CENELEC en ETSI uitgegeven door de nationale standaardisatie organisaties (In Nederland via NEN). Daarnaast is er een nieuwe werkgroep 'Quantum Computer' gestart met interessant netwerk voor Nederland.

De Taskforce Rolling Plan (TFRP) van het Multi-Stakeholder Platform voor ICT Standaardisatie (MSP van [DG CONNECT](#)) redigeert momenteel de feedback vanuit verschillende lidstaten op het Rolling Plan ICT 2025. De invoer van de lidstaten sloot op 20 september 2024. Definitieve publicatie wordt verwacht in maart 2025. Nederland blonk uit in de grote hoeveelheid reacties, mede door de oproep vanuit Forum Standaardisatie.

Opgehaalde feedback van diverse overheidspartijen voor Rolling Plan ICT 2025:

RP2025 hoofdstuk	Onderwerp	Ingediende Reacties via FS	Input NL
3.0.1	Data economy	Geonovum	EZ
3.0.2	Cybersecurity Network and information security	NLnetlabs, CIO Rijk,	EZ
3.0.3	ePrivacy	CIO Rijk	
3.1.2	Cloud and edge computing-(A.1)Policy objectives	CIO Rijk	EZ
3.1.3	Data interoperability-	CIO Rijk, Geonovum	EZ
3.1.4	Internet of Things-(A.) Policy and legislation	CIO Rijk	
3.1.5	Electronic identification and trust services including e-signatures	EZ, BZK, ICTU	
3.1.9	Artificial Intelligence	BZK/Rijks ICT Gilde, Geonovum	
3.1.10	European Global Navigation Satellite System (EGNSS)	I&W	
3.1.11	Quantum Technologies-(A.) Policy and legislation	CIO Rijk	
3.2.2	Digital skills	OCW, DUO, SURF, Kennisnet	
3.2.3	Digital Learning	OCW, DUO, SURF, Kennisnet	
3.2.6	Pandemic preparedness	VWS, IGJ	
3.2.8	Emergency communications and public warning systems	IHW	
3.3.1	eprocurement	Logius	
3.3.2	einvoicing	Logius	
3.4.2	Smart and sustainable cities	Geonovum	
3.4.10	Water Management Digitalisation	IHW	EZ

Vanuit het MSP voor ICT Standaardisatie is de nieuwe taskforce Research & Innovation (TFR&I) opgestart. Deze is online tweemaal bij elkaar gekomen en er zijn drie werkgroepen gestart waaronder de werkgroep [Marie Skłodowska-Curie Actions \(MSCA\)](#) met budgetten om de afstand tussen Research & Innovation en Standaardisatie te overbruggen (PhD, Bachelors, fellowships etc). Hiervoor haalt Forum Standaardisatie feedback op (o.a. NEN).

Nationale Normalisatie Agenda

De nationale normalisatie agenda is een nationale uitwerking van de Europese Normalisatiestrategie die in 2022 gepubliceerd is. Bureau Forum Standaardisatie (BFS) heeft via het Interdepartementaal Normalisatienetwerk van 8 oktober jl. zijn kennis gedeeld op de evaluatie van de normalisatieverordening 1025/2012 en het Annual Union Working Program (AUWP) 2025 van de Europese Commissie. Aan de hand van een afwegingskader, onder leiding van Ministerie van Economische Zaken (EZ), is men gekomen tot een top 3. De Europese Commissie was zeer te spreken over het Nederlands afwegingskader en neemt deze mee in het bepalen van de uiteindelijke Europese AUWP 2025 prioriteiten.

Eindrapport Verkenning Nationale Autoriteit Interoperabiliteit (NAI 1.0)

BFS heeft input geleverd op de verkenning over Nationale Autoriteit Interoperabiliteit (NAI) die BZK heeft laten uitvoeren door ICTU. Er worden aanbevelingen gedaan op basis van deze verkenning voor de benaderingswijze, positionering en ondersteuning van de NAI. Directie Digitale Overheid (BZK) heeft de regie inmiddels opgepakt en aantal adviezen uitgevoerd. Zo is het OBDO als meest geschikte gremium gevraagd om inhoudelijk richting te bepalen en te fungeren namens Directeur digitale overheid (formele NAI). Een community met 'lessons learned' van relevante stakeholders van de uitvoering uit verschillende domeinen gaat van start met een vaste coördinator (BZK/CIO Rijk). Met aandacht voor het economisch markt-perspectief en innovatie (zoals GovTech). Door het samenbrengen van partijen wil BZK Nederlandse invloed vergroten in de uitvoering en in Europa op EU-beleidsdomeinen actief deelnemen in initiatieven en samenwerkingsconsortia met andere lidstaten. Dit sluit aan op het Bureau Architectuur van BZK dat in het leven is geroepen voor interbestuurlijke coördinatie op IT-architectuur voor een meer betrouwbare en responsieve overheid.

Onderzoek internationaal

ICTU zit in de laatste fase van het onderzoek over participatie van Nederlandse organisaties in standaardisatieorganisaties met afronding van interviews met private partijen. De Sponsorgroep Internationaal van het Forum Standaardisatie heeft als klankbordgroep een sturende rol in dit onderzoek. Het onderzoek richt zich op Nederlandse vertegenwoordiging in de 11 Europese en internationale standaardisatieorganisaties (CEN, CENELEC, ETSI, ISO, IEC, ITU, 3GPP, IETF, IEEE, W3C en OASIS). Naast publieke partijen worden ook private partijen geïnterviewd. Ook het soort en het niveau van participatie wordt in kaart gebracht. Begin 2025 worden de eindconclusies gedeeld.

Ad B. Forum Standaardisatie en Cloud

[Geen bijlage]

Begin oktober is de [Engelse vertaling van het onderzoeksrapport](#) naar standaarden voor clouddiensten gepubliceerd op de website van Forum Standaardisatie. Er zijn nieuwsberichten op verschillende sociale media geplaatst om ook in Europa aandacht te krijgen voor dit onderzoek. Voorts versterkt BFS ook de banden met andere partners rondom Cloud om de kansen van standaardisatie verder in kaart te brengen. Zo hebben er gesprekken plaatsgevonden tussen BFS en EZ, CIO-Rijk, de Algemene Rekenkamer en zijn er gesprekken ingepland met onder andere de RORA (RijksOverheid Referentie Architectuur; voorheen EAR) en VNG. Een van de uitkomsten uit de gesprekken tot nu toe is een bredere behoefte aan kennisdeling en aan een overzicht welke partijen zich bezighouden met Cloud, IT-infrastructuur en autonomie. Tot slot verkent BFS de mogelijkheid om via meting en nadere analyses van o.a. uitkomsten van Monitor Open Standaarden 2023 een beeld te krijgen in het gebruik van leveranciers door het rijk.

Ad C. Update verkenning Identity Management organisatienummers, agendering in het OBDO en IDO

[Geen bijlage]

In opdracht van Forum Standaardisatie is een verkenning uitgevoerd naar 'identity management' (IM), waarbij de structuur en sturing van IM in Nederland is vergeleken met de activiteiten en ontwikkelingen binnen de Europese Unie. De focus lag op het identificeren van nummers(stelsels) van organisaties, hun kenmerken, en de relaties tussen deze nummers(stelsels). Geleid door Bureau Forum Standaardisatie en uitgevoerd door PBLQ, in samenwerking met de sponsorgroep IM, verzamelde het onderzoek inzichten via deskresearch, workshops en interviews.

In de april vergadering van dit jaar van Forum Standaardisatie werd dit [onderzoek](#) behandeld. Op basis van de feedback uit het Forum is het rapport aangepast met tekstuele verbeteringen rondom Legal Entity Identifier (LEI), Global Location Number (GLN) en betrouwbaarheid identificatie. Maar ook met verduidelijkingen rondom federatief datastelsel (FDS) en Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). **De feedback is verwerkt in [versie 1.1](#) van het rapport.**

Het rapport was gepland voor het OBDO in juli 2024 en is later doorgeschoven naar september 2024. Na een vooroverleg (SO-OBDO) in september is besloten dat het rapport eerst in het Interbestuurlijk Data Overleg (IDO) aan de orde zal komen. De verwachting is dat het rapport in november 2024 in het IDO behandeld zal worden.

Ad D. Samenwerking en ondersteuning Digitale Spelkeuken (PublicSpaces)

[Geen bijlage]

Een mensgerichte en daarmee waardengedreven digitalisering betekent uitdragen, stimuleren en borgen van een digitale publieke ruimte op basis van publieke waarde waarin iedereen mee kan doen. In Europa wordt er steeds meer ingezet op een digitalisering met de burger als uitgangspunt (*public stack*), o.a. aan de hand van regulering van nieuwe technologische ontwikkelingen en regulering van BigTech-sector, zoals via de diverse EU Acts. Deze ontwikkeling raakt zo ook Nederland.

Daarnaast ontwikkelt Nederland eigen beleid voor mensgerichte digitalisering en één overheidsloket (digitalisering van het Huis van Thorbecke en de Nederlandse Digitaliseringsstrategie). De Nederlandse overheid zet zich in voor een *public stack* op basis van stimuleren van open overheid en digitale gemeenschapsgoederen waaronder open data, open source en open standaarden. Zo heeft recentelijk Forum Standaardisatie twee keer de

staatssecretaris van inzichten voorzien die aansluiten bij open standaarden en mensgerichte digitalisering (zie hiervoor agendapunt 2b en 2c van uw vergadering).

Forum Standaardisatie (FS) zet zich sinds de oprichting in voor het bevorderen van gebruik van open standaarden voor publieke organisaties. Open standaarden dragen bij aan een publiek internet zodat iedereen kan meedoen en zonder dat er een afhankelijkheid is van één of enkele partijen.

Hiertoe zoekt FS de samenwerking op met partijen binnen en buiten de overheid o.a. voor ontwikkelen van instrumenten ter bevordering van open standaarden. Een voorbeeld van een dergelijk instrument is de [Digitale Spelkeuken](#) van PublicSpaces. PublicSpaces is een netwerkorganisatie uit het maatschappelijk middenveld met als missie het bevorderen van een internet, gebaseerd op publieke waarden. Door een partnerschapovereenkomst kan FS de Digitale Spelkeuken verrijken met open standaarden. De partnerovereenkomst geeft FS toegang tot een groot en voor FS relevant netwerk van partijen die samenwerken in het maatschappelijk middenveld, en is een krachtig instrument in de communicatie over het belang van open standaarden.

Ad E. Communicatie

[Geen bijlage]

ECP Jaarfestival

Op donderdag 21 november 2024 was het [ECP Jaarfestival](#) met meer dan 1100 deelnemers. Forum Standaardisatie (FS) is partner van dit festival en was te vinden op de netwerkvloer met een informatiestand over de Beslisboom Open Standaarden. Verder was FS betrokken bij de organisatie van de volgende bijeenkomsten:

1. Een besloten *side event* van het Platform Internet Standaarden met de managementvertegenwoordiging van Strategische Partners over de behaalde resultaten en de strategische doelen voor 2025;
2. Een open *side event* over de Europese AI-act en standaarden, met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
3. Een panel over de gevolgen van digitale afhankelijkheid, in samenwerking met TNO en het Rathenau Instituut;
4. Een tafel over digitale gemeenschapsgoederen in samenwerking met het Ministerie van BZK en the Commons Network.

Actieplan Open Overheid

Forum Standaardisatie neemt deel aan het Actieplan Open Overheid met de Monitor Open Standaarden en de IV-meting. Verder organiseert Forum Standaardisatie bijeenkomsten rond open overheid en open technologie zoals bij ECP Jaarfestival 21 november 2024. Lees ook de laatste [Update #5 Actieplan Open Overheid 2023 - 2027](#).

Ad F. Mogelijke onderwerpen en presentaties voor volgende overleggen

[Geen bijlage]

Gebruikelijk geven gastsprekers en/ of Forumleden elke vergadering een presentatie. In de loop der tijd zijn meerdere onderwerpen opgetekend en geplaatst op de voorraadlijst. Hierbij vindt u een overzicht van mogelijke onderwerpen die in een presentatie kunnen worden toegelicht en nadien besproken:

- NEN: hoe komen we tot een norm/ standaard
- SKOS en linked data: semantiek en begrippen
- FAIR Data-principes
- EML3
- Standaarden en hun beheerorganisaties, en financiering van beheer van open standaarden (Forum Standaardisatie)
- VWS, aanpak open standaarden t.b.v. verder brengen adoptiepercentage
- Standaarden en hun beheerorganisaties (Forum Standaardisatie)
- ENSIA
- RINIS en open standaarden
- Betaalvereniging: standaardisatieradar
- AI, logaritmen en gelijke behandeling
- Self-sovereign Identity
- Peppol
- eDelivery
- ...

Ad G. Overzicht columns en podcasts Larissa Zegveld in iBestuur

[Geen bijlage]

[iBestuur online](#) publiceert regelmatig columns van Larissa Zegveld als algemeen directeur van Kennisnet en als voorzitter van het Forum Standaardisatie. Hieronder ziet u een overzicht van haar columns sinds haar aantreden als voorzitter (incl. podcastserie '[Over informatie gesproken](#)', i.h.b. 'Deel 3: De veranderopgave' met gespreksleiding van Larissa Zegveld).

Publicatiedatum	Titel met link
25 oktober 2024	Open cloudstandaarden zijn een must
27 oktober 2023	Eén internet (sub)domeinnaam voor de overheid - iBestuur
23 juli 2022	Toepassing van IPv6 achter bij de verwachtingen
9 juni 2022	Een verdachte in een rode polo

Publicatiedatum	Titel met link
25 oktober 2024	Open cloudstandaarden zijn een must
27 oktober 2023	Eén internet (sub)domeinnaam voor de overheid - iBestuur
27 april 2022	Onderwijs in digitale geletterdheid net zo essentieel als taal en rekenen
3 maart 2022	Podcast Over Informatie Gesproken deel 4: De ethische en maatschappelijke implicaties
17 februari 2022	Het kan standaard beter
10 februari 2022	De veranderopgave
20 januari 2022	API's zijn de toekomst, ook voor bestuurders!
23 december	Slagvaardig en innovatief onderwijs iBestuur
23 november	Maatschappelijke coalitie 'Over informatie gesproken'. Doe ook mee! iBestuur
4 november 2021	Coalitievorming, waarom we het samen moeten doen
20 oktober 2021	Wanneer krijgt digitaal onderwijs de veiligheid die het verdient? iBestuur
27 september 2021	Normaal onderwijs is ook digitaal iBestuur
8 september 2021	Digitale samenleving vraagt om nieuwe vaardigheden iBestuur
24 juli 2021	Zet de ramen wijd open
5 april 2021	Niet beter, maar anders
17 maart 2021	Op naar Nederland 2.0
16 maart 2021	Digitale Zaken in een nieuw kabinet
3 maart 2021	Het is tijd voor een open overheid
16 februari 2021	Gekke Henkie
4 februari 2021	Rust roest
1 februari 2021	Samen voor de CoronaMelder
15 januari 2021	CoronaMelder: goed voorbeeld doet volgen (1)
23 december 2020	Gov.nl
23 november 2020	Simpele zaken, grote gevolgen
5 oktober 2020	Shoot the moon
30 september 2020	Nooddraaiboek komt nooit te vroeg
27 juli 2020	Samen is beter
25 juni 2020	Open source by default?
8 juni 2020	Cybercrime in coronatijden
20 mei 2020	Levenslang leren
28 april 2020	Digitaal onderwijs blijft!
14 april 2020	Het juiste doen
1 april 2020	Bericht vanuit 't thuishkantoor
18 maart 2020	Niet overhaasten!

Publicatiedatum	Titel met link
25 oktober 2024	Open cloudstandaarden zijn een must
27 oktober 2023	Eén internet (sub)domeinnaam voor de overheid - iBestuur
2 maart 2020	Waakzaamheid geboden
17 februari 2020	Lof der Traagheid
27 januari 2020	Precisiebombardement
13 januari 2020	Nieuw ecosysteem
16 december 2019	Is het de minister bekend...
2 december 2019	Regelgeving
11 november 2019	Bouwen mét burgers
11 oktober 2019	Een terug- en vooruitblik op toegankelijkheid
7 oktober 2019	Samen aan de slag voor een inclusieve, toegankelijke overheid
23 september 2019	Meer dan een spiegel
9 september 2019	Veilig wifi voor iedereen
24 juli 2019	Pleister op de wonde
8 juli 2019	Veilige cloud
18 juni 2019	Digiminister
3 juni 2019	Drempelvrij
20 mei 2019	Digital me
29 april 2019	Geen woorden, maar beelden
15 april 2019	@overheid.nl
25 maart 2019	Standaardisatie is een must